

EDIMUM PAUL KE JERUSALEM

Utom Mme Apostle 21:1-40; 22:1-30; 23:1-35

ỌYỌHỌ UKPEP-ŃKPỌ 370

Eke Ikpọ Owo

IKỌ IBUOT: “Koro Abasi ikọnọnọ nnyin spirit ufep, edi spirit odudu ye ima ye mfara-idem” (2 Ɗwed Timothy 1:7).

I Paul Anam Isañ Aka Jerusalem

- 1 Paul ye mme nsaña esie edañ usen itiaba ke Tyre, Utom Mme Apostle 21:1-4
- 2 Ke Tyre mbet etiñ enọ Paul ke odudu Spirit, ebaña ńkpọkọbi ye ndutuhọ emi ebetde enye ke Jerusalem, Utom Mme Apostle 21:4-7
- 3 Ke Caesarea Spirit Abasi ama afiak ọnọ Paul ntọt ete ke mme Jew eyebọp enye ke Jerusalem, Utom Mme Apostle 21:8-14; 20:22, 23

II Paul Osim Jerusalem

- 1 Paul obuk mbuk utom esie ọnọ James ye mbiowo Ufọk-Abasi, Utom Mme Apostle 21:15-20
- 2 Mbiowo ema edọhọ Paul ete yak enye ekaña akaña ye owo inañ eken ndinam mme Jew esuhọre esit, enye ama anam ntre, Utom Mme Apostle 21:20-26
- 3 Otu mme Jew emi ekeyatde esit ema emum Paul, edi mbon Rome ema enyaña enye esio ke ubọk mmọ, Utom Mme Apostle 21:27-37

III Ikọ-ntiense Paul Ye Ɗkpọkọbi Esie

- 1 Enyime ete Paul etiñ ikọ ọnọ mme Jew, Utom Mme Apostle 21:38-40; 22:1-21
- 2 Mbon Rome ema enim Paul tutu ndañ-nsiere, ini emi enye akafiakde etiñ ikọ-ntiense esie ọnọ akwa-oku ye mbon esop ke iso mbon Rome, Utom Mme Apostle 22:22-30; 23:1
- 3 Mme Jew ema eyom ndiwot Paul, ke ntak emi ema eyak enye enọ mbon ukpeme ete eda enye esọk Felix, andikara man aka iso obup enye mbume, Utom Mme Apostle 23:2-35

SE EKPEPDE EBAÑA

Owo Oro, Paul

Mme akpatre ibuoƲ ńwed itiaita ke Utom Mme Apostle etiñ ewut mme ńkpọ-ntibe ke utit uwem Paul, owo Mbet. Ɗkukure udọñ ke ofuri uwem Paul, ekedi ndikwọrọ Christ nnọ mme akwa otu owo emi mikọdiọñkọke ńkpọ ibaña Enye. Paul, ke ofuri esit esie ama ayak idem esie ọnọ utom Abasi; ndien akwa ńtọtunọ eriyak idem ye ikañ-ikañ udọñ oro, ọkọrọ ye nsin-ifik ke utom Abasi ama anam Edisana Spirit ọnọ ukeme ndiwet ke ediwak itie ke Ɗwed Abasi abaña uwem owo emi ye mme utom esie man ańwam mme emana efen. Paul ama anam mme owo etim ekere ebaña ima emi enye ekenyenede ọnọ Abasi ke eyo esie, ndien oto ke se ewetde ebaña uwem esie ke ńwed Abasi, uwem esie ke akaka iso edi se ekpebede ọtọñde ke ini oro; enye ńko, kpa nte Abel emi ama akakpa, ke osuk etetiñ ikọ.

Isañ Emi Ema Ekenim Se Iditibede

Spirit Abasi ama ada Paul usuñ ndifiak ńka Jerusalem. Enye ama ada isañ oro okosim utit ke ndida ke iso akwa esop ukara mbon Rome, eke Caesar.

Ke Spirit Abasi ama okoduri enye utọñ ke kpukpru obio abaña afanikọñ emi ebetde enye ke Jerusalem ke ubọk mme Jew, ńkpọ ikọbiọñkọke Paul ndika. Abasi ama okot Paul ndikwọrọ Eti mbuk Jesus Christ nnọ Mmọ-oko, edi esit esie ama aka iso ofiop abaña erinyaña nditọ-ete esie, mme Jew. Enye ama enyene udọñ eti-eti ndifiak ńka Jerusalem nnyuñ ntiñ nnọ mme Jew mbaña mme ikpọ ńkpọ oro Christ akanamde ọnọ enye, emi edinyuñ anamde ọnọ mmọ edieke mmọ enimde Enyiñ Esie ke akpanikọ. Paul ama ebere nditiñ ikọ-ntiense esie nnọ mmọ ikereke afanikọñ ekedededi emi editode ke

enye ndinam ntre. Paul ama otim ekere onyũ òfiòk ufòn emi edude ke ikò-ntiense idiòk owo emi eyetde asana ke Iyip; ñko enye ama enyene mbufiòk ete ke ini owo okopde oruk ikò-ntiense oro, isinyòñke ubòk-ubòk. Ñkpò efen iduhe emi enyenede odudu akan ikò-ntiense iren ye iban emi ediòñòde ke akpanikò ete ke mmò ebe ke ekim eduk ke nsinsi uñwana. Oruk ikò-ntiense oro edi ukwòrò-ikò emi eyòhòde ye odudu, emi Edisana Spirit Abasi eyetde aran onyũ òsòñòde, mmò emi ekopde inyũ ikemeke ndisòp mfre.

Edikabare esit Paul ntiene Abasi, ama òtò edu-ukpono mme Jew akamba ita emi akanamde mme anditiene edu-ukpono oro ikekemeke ndifen nnò Paul. Ndiduòk kiet ke otu akpan owo mmò nnò ata ukpèp-ñkpò Christ edi se mme Jew mikekemeke ndiyò: ke ntre mmò ema eyom uwem esie ke ntak “esen ukpèp-ñkpò” esie. Ndida idemesie ñkesin ke ubòk mmò man enye afiak etiñ ikò-ntiense ònò mmò ekedi akwa ñkpò ndik. Ke ufòt ñkpò-ndik oro, Paul okosuk amama nditò-ete esie tutu enye onyime ndinò uwem esie, edieke akanade ete edi ntre (emi ke akpanikò ekekpakde enye ndinam) man enyaña mmò nte enye okodoride enyin. Ini kiet ko ke edem, Paul ama etiñ abaña erinyaña mbon idut esie ete: “Ñkpoyom nte ekpedianare mi ke Christ nte ñkpò-nsobo, man òfòn ye nditò-ete mi, oruk mi ke obukidem” (Ñwed Mbon Rome 9:3). Enye ama afiak òdòhò ete: “Mmenyene udòñ ke esit mi, nnyũ mbòñ akam nnò Abasi mbaña Israel, nte enyaña mmò” (Ñwed Mbon Rome 10:1). Paul ama ayarare owut ke ndinò uwem esie ke ntak Eti-mbuk ete ke mme oruk ikò emi ikedighe ikpikpu ndutiñ edi ekedi mme ikò emi etode ke esit emi ofiopde ye udòñ ndikut nte edade nditò-ete esie esim ifiòk erinyaña emi otode Christ.

Okposuk edi edinam isañ Paul ñka Jerusalem, emi akadade enye òkòsuñò ke ñkpòkòbi ye mkpa, ebietde ndisime ñkpò ke ekikere ndusuk owo, nnyin ifiòk ito Ikò Abasi ite ke Abasi ama eberi enye edem ke kpukpru ukut esie onyũ ònò enye akwa erikan; ndien ke akpatre ada enye ònyòñ ufòk ònò Idemesie.

Paul ama òbuòt idem òyòhò-òyòhò ke ukpeme emi Abasi ekenyenede ònò enye; ndien okposuk edi nte enye miketiñke ke ukem ikò nte Job eketiñde, idaha mbuòtidedem esie ke Abasi ekedi ukem: “Mme enye eyewot mi: nnyeneke idori-enyin, edi nyekañ ido mi ke iso esie” (Job 13:15).

Ikò-ntiense Ye Erikan

Jesus ama etiñ ete: “Mmò eyebin mbufo esio ke mme synagogue; ini ke onyũ edi eke owo ekededi eke ediwoode mbufo eyese ete imò inam ñkpò inò Abasi” (John 16:2). Enye ñko ama òdòhò ete: “Mmò eyemum mbufo, enyũ ebine ndinam mbufo idiòk enyũ eyak mbufo esin ke ubòk mme synagogue, enyũ esin mbufo ke ufòk-ñkpòkòbi, enyũ eda mbufo eka ke iso ndidem ye mme andikara kabaña enyiñ Mi. Emi eyekabare edi ntiense ònò mbufo. Mmòdo ebire ke esit mbufo ete mme imò idibemke iso ikere nte mme imò idibòròde: koro Ami nyenò mbufo inua ikò ye eti ibuot, eke kpukpru mme asua mbufo midikemeke ndikañ mme ndineni” (Luke 21:12-15).

Oro ekedi ata ikò nduri-utòñ ndusuk, ònò ekese mmò emi edisobode ye mme ñkpò oro Jesus eketiñde abaña, edi ema eñwòñò òyòhò erikan enò mmò oto ke uñwam ye mfòn Abasi. Jesus ama òdòhò ete ke Imò iduhe ikpòñ, edi ke Ete ododu ye Imò kpukpru ini; emi onyũ edi akpanikò ke abaña mme anditiene Enye, ete ke mmò isanake ikpòñ. Jesus ama òdòhò ete ke ererimbot eyedi usua owo Abasi, edi Enye ama etiñ ònò mbet Esie ete mmò ekufehe ndik, koro Imò ima ikan ererimbot.

Ke ini John Edima ekenyenede akwa ñkukut oro akabañade mme ukperedem ini ke isuo Patmos, enye ama okut mmò oro eketiñde ebaña mmò ete: “Mmò ema ekan enye oto ke iyip Eyen-eròñ, Onyũ oto ke se mmò etiñde nte ntiense. Mmò imaña uwem mmò tutu osim mkpa” (Eriyarare 12:11). Ama enem Abasi esit nte ke Paul edidi kiet ke otu akwa ibat mmò oro ekedade iyip uwem mmò efik idiòñò ke ikò-ntiense ye edinam akpanikò mmò enò Abasi.

Paul ama etiñ akwa mbuk Jesus ye ima Esie akanare mme idut ntat-enyin ini oro ndien ke utit ini uwem esie, enye ekenyene ndifiak ntiñ ikò-ntiense ke iso ndidem ye mme andikara. Mmò ema esin Qbòñ Ubòñ, enyũ efiak esin Paul ñko; edi Abasi osuk edi anam akpanikò, ndien ima Esie ododu ke nsinsi. Enye òkòtòñò ntak osio kiet ke otu ikòt Esie òdòñ nditiñ mbuk emi man mme owo ekpekabare

esit ekpõn idiok-ñkpõ enyuñ ebõ nsinsi uwem. Iduhe kiet ke otu mmõ oro ekekopde iko Paul, emi edikemedede ndidõhõ ete mme imõ ikokopke Eti mbuk emi. Okposuk edi edidide editõñõ ntak ntiñ se mmõ ema ekebebem iso etiñ ke ikõ ye ke edinam, ete ke mme imõ iyomke owo emi (Christ) akara mme imõ, edi Enye osuk ododu ndinam akpanikõ, inyuñ imaha nte kiet atakde, edi man kpukpru ekpenyene nsinsi uwem oto ke Jesus Christ Ọbõn nnyin.

MME MBUME

- 1 Paul akanam didie ọfiok ete ke ñkpõkõbi ye ukut ena ebet enye ke Jerusalem?
- 2 Nso ikedi mkpe-mbiere Paul ke abañã isañ esie ndika Jerusalem?
- 3 Nso ikedi ntak emi mbiowo ufõk-Abasi ke Jerusalem ekeyomde Paul akaña akaña?
- 4 Nso ikedi ntak emi Paul akanamde ntre?
- 5 Nso ikanam mme Jew eyom ndiwot Paul?
- 6 Ekenyaña didie Paul esio ke mfina emi?
- 7 Nso ikedi ntak emi ekedade Paul esõk Felix man obup enye mbume?